

Ansvarshavende redaktører:

HERMAN SMITT INGEBRETSEN

HENRIK J. S. HUITFELDT

EINAR DIESEN

Nyhetsredaktør:

Utenriksredaktør:

P. CHR. ANDERSEN

BJØRN BUNKHOLDT

Statsfunksjonærens lojalitet

Vi omtalte for en tid siden den nye avtale som er sluttet mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon om tidligere NS-medlemmers gjeninntagelse i arbeidslivet. Avtalen er tiltrådt av Regjeringen, og der er ikke tatt forbehold for noen yrkesgruppe — bortsett fra handelsflåten og hvalfangsten, hvor spørsmålet ennå ikke er avgjort.

Når avtalen er godkjent av Regjeringen, skulle man tro at iallfall Statens egne institusjoner fulgte dens bestemmelser i praksis. Det er derfor med atskillig forbauselse vi erfarer at en statsinstitusjon, Telegrafverket, fremdeles konsekvent avviser ansøkninger om gjeninntagelse fra tidligere NS-folk, som før og under krigen tjenstgjorde i underordnede stillinger. Det siste tilfelle av denne art vi kjenner gjaldt en underordnet kvinnelig funksjonær som tjenstgjorde ved et utenbys telegrafkontor. Hun fikk etter frigjøringen en mindre bot på grunn av medlemsskap i NS. Boten er for langt betalt, og vedkommende, som ikke er helt ung lenger, har senere forgjeves søkt stillinger både i og utenfor Telegrafverket. Omsider fikk hun ansettelse i en slipsfabrikk, men allerede første arbeidsdag måtte innehaveren med beklagelse meddele henne at samtlige arbeidere og funksjonærer hadde motsatt seg hennes ansettelse, da det var blitt kjent at hun hadde vært medlem av NS. Fariseismen er altså ennå ikke forsvunnet.

Ved henvendelse til Telegrafverket har Aftenposten fått bekræftet at denne etat følger en strengere linje enn andre bedrifter når det gjelder gjeninntagelse av NS-folk, og det opplyses at ytterst få av dem som har fått avskjed, er tatt inn igjen. Begrunnelsen for denne holdning er den at Telegrafverket under en eventuell kritisk situasjon inngår som ledd i vårt etterretningssystem, og at etaten derfor må stille strenge lojalitetskrav til arbeidere og funksjonærer.

Motiveringen virker noe søkt. Teoretisk er der naturligvis en viss fare for ny illojalitet fra disse folks side; men den bør ikke overvurderes, og psykologisk er det riktigere om man viser dem en viss tillit. Skal man helt konsekvent følge det prinsipp Telegrafverket her har instituert, kan der være grunn til å se med større skepsis på en annen kategori av arbeidere og funksjonærer, nemlig kommunistene, som selve regjeringsorganet har karakterisert som en regulær vantekekolonne.

Det opplyses for øvrig at det prinsipielle standpunkt Telegrafverket inntar overfor NS-medlemmer er bestemt av Telegrafstyret i den første tid etter frigjøringen, og at det «stemmer overens med personalets krav». Vi har en stygg mistanke om at det er fariseismen som går igjen her også. Og etter den avtale som nu er godkjent av Regjeringen, er det på tide at Telegrafstyret tar spørsmålet om lojalitetskravet opp til revisjon.